

ҚАЗАҚСТАН БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

«Х.ДОСМҰХАМЕДОВ АТЫНДАҒЫ АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІ» ҚеАҚ

**Х.ДОСМҰХАМЕДОВ АТЫНДАҒЫ АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
2020-2025 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ**

Атырау, 2020

«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» ҚеАҚ директорлар Кенісінің шешімімен 2020 жылы 22 желтоқсанда бекітілген (№ 4 Хаттама)

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің 2020-2025 жж. арналған даму стратегиясы / С.Н. Идрисовтің ред.алқа басшылығымен / Құрастырушылар: К. Өтепқалиева, Л. Қойшығулова, Д. Батрышев, Г. Шамболова, А. Чукров - Атырау: ASU press баспасы. - 2020. – 27 б.

Х.Досмұхамедов атындағы АУ-тің 2020-2025 жылдарға арналған даму стратегиясында кіріспе, жаһандық тенденциялар және қазіргі жағдайды талдау, миссия мен пайымдау, негізгі стратегиялық бағыттар, мақсаттар, міндеттер мен күтілетін нәтижелер жәнеде қорытынды қамтылған.

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің 2020-2025 жылдарға арналған Даму стратегиясы "Қазақстан-2050" Стратегиясын (2012), "Ұлт жоспары – 100 нақты қадам" бағдарламасын (2015), Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған "Еңбек" мемлекеттік бағдарламасын (2018), Тұнғыш Президент Н.Ә.Назарбаев Жолдауларын "Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мұдде, бір болашақ" (2014), "Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері" (2018), "Қазақстандықтардың әл – ауқатының өсуі: табыс пен тұрмыс сапасын арттыру" (2018), "Цифрлық Қазақстан" мемлекеттік бағдарламасын (2017), ҚР агроөнеркәсіптік кешенін дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын (2017), Қазақстан Республикасының Тұнғыш Президенті-Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына арнаған бағдарламалық мақалаларын "Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру "(2017) және "Ұлы даланың жеті қыры" (2018), Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспарын (2018), Мемлекет басшысы Қ.-Ж.К. Тоқаевтың Қазақстан халқына арнаған Жолдауы "Сындарлы қоғамдық диалог - Қазақстанның тұрақтылығы мен өркендеуінің негізі" (2019), ҚР индустріялық - инновациялық дамуының 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын (2019), Қазақстан Республикасында тіл саясатын іске асыру жөніндегі 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын (2019), Қазақстан Республикасында білім беру мен ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын (2019), ҚР БФМ-нің 2020-2024 жылдарға арналған стратегиялық жоспарын және "Педагог мәртебесі туралы" ҚР заңды 2019 жылғы 27 желтоқсан № 293-VI ҚРЗ ескере отырып, өзірленді.

Х.Досмұхамедов атындағы АУ-дың 2020-2025 жылдарға арналған даму стратегиясы құрылымдық бөлімшелердің, басқару саласының қызметкерлерінің, студенттердің және басқа да мұдделі тұлғалардың жұмысында пайдалануға арналған.

Бұл құжатты көшіруге және таратуға Х.Досмұхамедов атындағы АУ-нің және авторлар ұжымының мүшелерінің рұқсатынсыз болмайды.

«Біздің қазіргі кезеңдеңі басты міндеттіміз - оқыту жүйесін еңбек нарығындағы сұраныс пен сапа арасындағы алшақтықты азайтуға мүмкіндік беретін сапалы жаңа деңгейге шығару».

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев
4 шілдө, 2019 жыл
шетелдік инвесторлар кеңесінің
32-ші пленарлық отырысында сөйлеген сөзінен

АЛҒЫ СӨЗ

Стратегияны сауатты іске асыру мемлекет дамуының барлық аспектілері үшін, ең алдымен, елдің бүгіні мен болашағы үшін адами капиталды құрайтын жоғары білім саласы үшін өте маңызды.

Бүгінгі таңда қазақстандық жоғары оқу орындары студенттерге бағытталған болуы керек. Бұл модернизация, білім беру процесінің барлық жақтарының сапасын жақсарту студенттердің белсенді қатысуымен және олардың қажеттіліктерін қанағаттандырумен жүзеге асырылуы керек екенін білдіреді. Университеттің даму стратегиясы нарықтық шындықты ескеруі керек, өйткені қазіргі университеттер меншік түріне қарамастан бәсекелестік ортада жұмыс істейді. Біздің стратегиямызды іске асыру үшін біз тұтынушыға назар аударып, тиімді басқаруға ие болуымыз керек.

Сонымен қатар, бүгінгі таңда Атырау университеті үшін анағұрлым тиімді стратегия, басқару процестерін жаңарту және тұрақты дамудың серпінді бағдарламаларын іске асыру және Қазақстандағы жоғары білім мен ғылымның танымал көшбасшыларының бірі болып табылады.

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің 2020-2025 жылдарға арналған даму стратегиясында алдағы 5 жылдың мақсаттары мен міндеттері көрсетілген. Біз оны аймағымызды инновациялық процестердің драйверіне айналдыру мақсатында университеттің қарқынды даму траекториясын жасадық.

Елімізде және Каспий аймағында көшбасшылықта ұмтыла отырып, біз студенттер санын көбейту, білім беру бағдарламаларын модернизациялау, ағылшын тілінде халықаралық білім беру бағдарламаларын іске қосу, инновациялық жобаларды іске асыру, бизнеске негізделген ғылыми нәтижелерді коммерциализациялау сияқты үлкен мақсаттар қойдық. Бизнес-инкубатор «I-Space», университеттің көпсалалы ұлттық, халықаралық рейтингтеріндегі, оның ішінде «Green Metric» тұрақты даму университеттерінің әлемдік рейтингіндегі жоғары орындарға көтеріліп келеді.

Біз университет қызметкерлерінің, оқытушыларының, студенттерінің және серіктестерінің бірлескен күш-жігерімен осы Стратегияда қамтылатын бес жыл мерзімде алға қойылған мақсаттарға қол жеткізе алатынымызға, ал осы даму стратегиясын іске асыру білім, ғылым және инновациялар саласында нақты нәтижелерге қол жеткізудің кепілі болатынына сенімдіміз.

Мазмұны

KІРІСПЕ	6
АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТИНІҢ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫң ПАСПОРТЫ.....	8
1 АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТИНІҢ 2020-2025 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ	9
1.1 Университеттің қазіргі жағдайы	9
1.2 Университеттің мақсаты мен міндеттері	10
1.3 Атырау университетінің әлеуетіне SWOT-талдау	11
2 ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫң АНАЛИТИКАЛЫҚ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫҚ НЕГІЗДЕМЕСІ	13
2.1 Негізгі проблемалар мен олардың себептерін талдау	13
2.2 Ұжымның инновациялық әлеуетін бағалау	15
2.3 Еңбек нарығының кадрларға қажеттіліктер тенденциясының болжамы ...	16
3 КӨРІНІСІ.....	18
4 МИССИЯСЫ.....	18
5 УНИВЕРСИТЕТТІ ДАМЫТУДЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ.....	19
6 ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫң МАҚСАТЫНА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ ЖОЛДАРЫ	20
7 ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫН ОРЫНДАУДАН КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР	26

KIPIСПЕ

Қазақстанның мемлекеттік және меншік университеттерінің қазіргі заманғы әртараптандырылған әкожүйесінде, Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университеті (бұдан әрі - Атырау университеті) еліміздің батыс өңірі үшін стратегиялық маңызды орын алады. Атырау университеті педагогика және психология, ауыл шаруашылығы, жаратылыстану ғылымдары, ақпараттық технологиялар, шет тілдері және гуманитарлық ғылымдар, экономика және құқық, өнер, спорт және туризм сияқты бағыттар бойынша облыстың әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық дамуы үшін көп салалы мамандарды дайындайды.

Университет тарихының 70 жылдық даму тарихының бірнеше негізгі кезеңдерін атап өтуге болады:

1950 жылы - мұғалімдер институты ретінде құрылды;

1955 жылы - педагогикалық институт болып қайта құрылды;

1994 жылы - Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің 02.06.1994 жылғы N584 қаулысы бойынша Университет атағын алды;

1999 жылы - университет республикалық мемлекеттік қазынашылық кәсіпорнының (РМҚК) занды нысанын алды;

2001 жылы - Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 31 қаңтардағы N161 Жарлығы бойынша РМҚК «Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» РМҚК «Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті» болып өзгертилді;

2010 жыл - Университеттердің Ұлы Хартиясына қол қойылды, Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті Болон процесіне ресми түрде қосылды;

2012 жыл - Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 28 сәуірдегі N544 қаулысымен ШЖҚ РМҚК «Х. Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті» болып қайта құрылды.

2020 жыл - N344 Қазақстан Республикасының Қаржы министрліктің бұйрығымен 2020 жылы 2 маусымда KeAҚ «Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» болып қайта құрылды.

Бүгінде Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті - жоғары халықаралық беделі бар университет; оқу үрдісінің инновациялық технологияларын енгізуши және ғылыми дәстүрлерді жалғастырушы болып табылады.

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің 2020-2025жж. арналған даму стратегиясы - Қазақстан үшін аймақта орналасқан университетті дамытудың инновациялық моделіне негізделген.

Аталған Стратегияның негізіне Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы мен Атырау облысының аумақтарын дамытудың 2016-2020 жылдарға арналған бағдарламасының негізгі міндеттері мен қағидалары салынған.

Университеттің ұжымы профессор-оқытушылар құрамы мен әкімшілік қызметкерлерінің, сонымен қатар студенттер өкілдерінің алдында стратегиялық жоспарлаудың күрделі процесіне тартылды. Университеттің даму стратегиясының жекелеген компоненттерін талқылау кафедраларда және басқа құрылымдық бөлімдерде өтті. Стратегияны өзірлеу барысында серіктес университеттердің қазақстандық және шетелдік сарапшыларымен кеңестер өткізілді.

ҚЫСҚАША АНЫҚТАМА

Даму стратегиясы 7 бөлімнен тұрады, оның ішінде 5 жылға ұсынылған университеттің мақсаты мен миссиясы.

Университеттің 2020-2025 жылдарға арналған даму перспективалары университеттің қазіргі жағдайы мен ұзақ мерзімді перспективаларын талдау арқылы сипатталған.

Атырау университетінің даму перспективаларын аналитикалық және болжамдық зерттеу негізгі стратегиялық бағыттарды анықтауға мүмкіндік берді:

- 1) адам ресурстарын арттыру;
- 2) университет инфрақұрылымын дамыту;
- 3) тиімділік имиджін қалыптастыру.

Негізгі назар ғылыми әлеуетті нығайтуға, Атырау университетінің оқытушысы мәртебесін көтеруге, әлеуметтік серіктестердің қажеттіліктеріне университет ғылымының үлесін арттыруға, әлемдік үрдістер жағдайында академиялық қызметтің мазмұнын жаңартуға бағытталады.

Мақсатқа жету үшін университетті бағдарламалық басқару өзара байланысты алты жобаның негізінде ұсынылады:

- 1) педагогикалық білім беруді жаңғырту;
- 2) ғылым мен бизнестің интеграциясы;
- 3) контенттік цифрандыру;
- 4) инфрақұрылымдық цифрандыру;
- 5) прагматизм: эко-кампусты дамыту;
- 6) студенттік қызмет көрсету және кері байланыс.

Атырау университетінің даму Стратегиясының паспорты

Бағдарламаның атауы	X. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің даму бағдарламасы
Бағдарламаны өзірлеу үшін негіздеме	Білім, ғылым және инновация саласындағы стратегиялық мақсаттарға жету үшін өзірленген
Бағдарламаны өзірлеуші	Идрисов С.Н., Басқарма Төрағасы-Ректор м.а, Утепкалиева К.М., оқу ісі жөніндегі проректор м.а., Койшигулова Л.Е., әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты жөніндегі проректор м.а., Батышев Д.Г., ғылым және халықаралық қатынастар жөніндегі проректор м.а., Шамбилова Г.К., стратегиялық, инновациялық және халықаралық даму департаментінің директоры, Чукуров А.Е., академиялық мәселелер және цифровизация бойынша вице-проректор
Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері	<p>Мақсаты: Атырау облысының экономикасын дамыту үшін инновациялық идеяларды жүзеге асыра алатын, өзгерістерді енгізуге қабілетті жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды дайындау</p> <p>Міндеттері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Білім бағдарламалары мен ғылыми зерттеулердегі инновацияларды арттыру; 2) Жоғары оқу орнының экожүйесін дамыту: үйымдастырушылық, кадрлық, академиялық менеджментті жаңғырту 3) Ішкі және сыртқы стейкхолдерлер үшін университеттің тартымдылығын арттыру
Бағдарламаны іске асыру мерзімдері мен кезеңдері	2020-2025 жылдар
Қаржыландыру көздері	<ul style="list-style-type: none"> - бюджеттік қаржыландыру; - бюджеттен тыс қаражаттар / жеке қаржы көздері; - университет өзі генерациялайтын кіріс

1. АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТИНІҢ 2020-2025 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

1.1 Университеттің қазіргі жағдайы

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті - халықаралық деңгейдегі бәсекеге қабілетті мамандар даярлайтын, білім беру жүйесінде өзіндік тарихы мен бай тәжірибесі бар жоғары оқу орындарының бірі.

2019-2020 оқу жылында 55 бакалавриат және 27 магистратура мамандықтары бойынша университет студенттерінің контингенті 7717 адамды құрады, оның ішінде: күндізгі бөлімде - 5194 студент, сырттай бөлімде - 683 студент, кешкі бөлімде - 1554 студент, магистратурада 286 адам. 2016 жылмен салыстырғанда студенттер саны 26,22% -ға есті.

2019 жылы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасымен бірлесіп жүргізген білім беру бағдарламаларын бағалау нәтижелері бойынша Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университетінің 7 мамандығы (рейтингке қатысқан 27 бағдарламаның ішінде) үздік үштікке енді, 13 мамандықтар - алғашқы бестікте және 23 мамандық - алғашқы ондықта.

Университет ұлттық агенттіктерде аккредиттеу бойынша жүйелі жұмыс жүргізуде. 2019 жылдың сәуірінде университет институционалды аккредиттеу туралы сертификат алды (НКАОКО). 2019 жылы ARQA-дан 26 білім беру бағдарламасы мамандандырылған аккредитациядан өтті. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің 80% аккредиттелген.

Университет инновациялық жобаларға бағдарланған жобалық менеджментті сәтті жүзеге асырады. 2016-2019 жылдары жаңа инновациялық жобалар құрылды:

- бизнес-инкубаторы және iSPACE коворкинг - студент жастардың кәсіпкерлік мәдениеті мен дағдыларын қалыптастыру, стартаптар ашуға көмек көрсету және дамудың алғашқы сатысында жаңа компаниялардың өсуін ынталандыруға арналған орта;

- English only Space (EOS) - "шетелде оқыту" оқу кешеніне толық батудың арқасында балалар мен ересектерге ағылшын тілін қарқынды оқытудың тиімді бағдарламасы, шетелге шығатын студенттің нақты жағдайларын (әуежай, университет, сауда орталығы, кітапхана және т. б.) қолдайтын бірегей құрал-жабдықтармен жабдықталған кешен;

- Kids University (Балалар университеті) - бұл Қазақстан үшін бірегей жоба, ол өмірдің барлық бағыттарындағы жастар үшін университеттік білімнің қол жетімділігін көрсетеді.

- «Science-Cafe» - ғалымдарға, жас мамандарға, магистранттар мен ғылымға қызығушылық танытқан студенттерге, тиісті ғылыми зерттеулердің, өнертабыстар мен технологиялардың жаңа нәтижелеріне арналған пікірсайыс алаңы.

Профессор-оқытушылар құрамының жалпы саны 464 адамды құрайды, оның ішінде 441 адам күндізгі оқытушылық құрамда жұмыс істейді, оның ішінде 24 ғылым докторы, 111 ғылым кандидаты, 8 PhD.

Ғылыми-зерттеу қызметін дамыту аясында университет Каспий маңы елдерінің Ассоциациясы - Ресей, Иран, Әзіrbайжан университеттермен, Азия университеттер Ассоциациясы – Армения, Қытай, Қырғыз Республикасы, Монголия, Ресей, Таджікістан, Таиланд, Малайзия; Жібек жолы елдерінің университеттері мен консалтингтік компанияларының Ассоциациясы, қазақстандық ұйымдар, сондай-ақ шетелдік университеттер мен ғылыми-зерттеу институттарының және ғылыми ұйымдармен тығыз байланыста жұмыс істейді.

Орнықты даму және экологиялық кампустың инфрақұрылымдық дамуы үшін қолайлы экожүйе құру міндетін іске асыру үшін экокампусты дамыту бағдарламасы мақұлданды.

Университет ғимараттарында энергия мен суды үнемдеу жүйелері орнатылған, көміртекті ізді азайту бойынша шаралар қабылданды, күн панельдері бар құркелер және күн-жел ағашы жобалары іске асырылды, аумақтың ландшафтық ре-дизайны жүргізілді. UI Green Metric-World University Rankings халықаралық рейтингіндегі университет позициясының жақсаруы тұрақты даму қағидаттарын енгізуудің табысты үрдісінің күесі болып табылады. 2017 жылы Атырау университеті жоғары оқу орындарының халықаралық рейтингіндегі 378 орынды, 2018 жылы - 318 орынды, 2019 жылы – 780 университет арасында 304 орынды иеленді.

Атырау университеті аймақтық кәсіпорындармен және мекемелермен әлеуметтік серіктестік спектрін кеңейту бойынша белсенді жұмысты жалғастыруда.

1.2 Университеттің мақсаты мен міндеттері

Мақсаты: Атырау облысының экономикасын дамыту үшін инновациялық идеяларды құруға және іске асыруға қабілетті жоғары және жоғары оқу орынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау.

Міндеттері:

1) білім беру бағдарламалары мен зерттеулерде инновациялардың өсуі;

2) университеттің экожүйесін дамыту: университеттің үйімдастырушылық, кадрлық, академиялық менеджментін жетілдіру;

3) ішкі және сыртқы мұдделі тараптар үшін университеттің тартымдылығын арттыру.

1.3 Атырау университетінің әлеуетіне SWOT талдау

Strengths/ Мықты жақтары	Студенттер санының тұрақты өсуі; Жобаны басқару тәжірибесі; Бизнес-инкубатор және коворкинг iSPACE, English Only Space, Kids University, Science-Cafe және т.б. сияқты инновациялық жобаларды жүзеге асыру; Мемлекеттік және бюджеттен тыс қаржыландырудың үйлесуі; Білім беру ақпараттық ортасын жақсартуға қолайлы жағдайлар; Университет басшылығының инновацияларды қолдау және ынталандыру; Ұжым тарапынан университетті трансформациялауға сезімталдық және дайындық.
Weakness/ Әлсіз жақтары	Ескірген оқу және зертханалық жабдықтар; Интернационализация деңгейінің жеткіліксіздігі; Ағылшын тілін біletін оқытушылар мен қызметкерлердің саны шектеулі; ПОҚ деңгейінің тәмен пайызы; Ағылшын тіліндегі білім беру бағдарламаларының болмауы; Студенттер мен ПОҚ-тың пассивті зерттеу қызметі.
Opportunities/ Мүмкіндіктері	Аймақта жұмыс істейтін ірі компаниялардың арасынан демеушілерді тарту; Университеттің кампусын кеңейту үшін кеңістіктің болуы; Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің инновациялық саясаты; Білім беру бағдарламаларын қайта жобалау үшін қолайлы жағдайлар; Университеттерге берілетін академиялық еркіндікті кеңейту; Жергілікті атқарушы органдардың қолдауы; Аймақтағы профессорлық-оқытушылық құрамға сұраныс; Инновациялық жобаларды іске асыру арқылы университеттің бәсекеге қабілеттілігін арттыру; Университеттер рейтингісінде жоғарылату.
Threats/ Қауіп-қатері	Ескіру және кадрлар сабактастырының болмауы; Өнірдегі басқа жоғары оқу орындарының бәсекелестікке түсіуі; Ғылыми зерттеулерді қаржыландыру азайды;

	<p>Ескірген мамандықтар және еңбек нарығындағы жеке білім беру бағдарламаларына сұраныстың төмендеуі;</p> <p>Экологиялық және демографиялық факторлардың теріс әсері;</p> <p>Басқа салаларға білікті кадрлардың кетуі.</p>
--	--

2. ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ АНАЛИТИКАЛЫҚ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫҚ НЕГІЗДЕМЕСІ

2.1 Негізгі проблемалар мен олардың себептерін талдау

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің қызметі үш стратегиялық бағытқа және стратегиялық, академиялық, ғылыми, қаржылық және экономикалық даму нәтижелерін белсенді басқаруға бағытталған. Қол жеткізілген нәтижелерге қарамастан, университетте белгілі бір проблемалар бар, оларды сәтті шешу жоғары көрсеткіштерге қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Университеттің өзекті мәселелері:

1) Университеттің ғылыми-зерттеу қызметінің тиімділігін арттыру үшін аймақтық экономиканың (өнеркәсіп және бизнес) талаптары толық зерттелген жоқ.

Зерттеу тақырыбы бойынша да, оларды қаржыландыру көздері бойынша да Атырау университетінің ғылыми-зерттеу жұмысы әр түрлі емес.

2018 жылғы зерттеулер арасында 2018-2020 жылдарға арналған ҚР БФМ МҚ шенберінде қаржыландырылатын тек 3 іргелі жоба және 2020 жылы ЖКОО ішіндегі 5 жоба бар.

Ғылыми-инновациялық қызметті қаржыландыру университеттің өз қаражаты есебінен де, ғылыми-зерттеу жобаларын (республикалық және жергілікті бюджеттер, квазимемлекеттік және бизнес құрылымдар) тапсырыс берушілердің қаражаты есебінен де жүзеге асырылады.

Зерттеулер санының шамалы өсуіне қарамастан, жобалау-ғылыми белсенділігі тұтастай алғанда төмен қүйінде қалып отыр.

Университеттің жалпы бюджетінің 75,5%-ы ақылы білім беру қызметтерін көрсетуден түседі. Өкінішке орай, ғылыми зерттеулерден түсетін кірістердің үлесі университеттің бюджет құрылымында тек 0,63% құрайды.

Осыған байланысты қаржыландырудың әртүрлі нысандарын тарта отырып, жергілікті кәсіпорындармен бірлескен зерттеулерді ілгерілету және жүргізу бойынша кешенді шаралар әзірленеді. Ғылымға жұмсалатын қаражат үлесі артады.

2) Университеттің инфрақұрылымы мен зертханалық базасы дамымаған.

Жоғары оқу орны инфрақұрылымының даму деңгейі ғылыми зерттеулер мен білім беру процесінің сапасына тікелей әсер ететіндіктен, инфрақұрылымды, зертханалық базаны жеке трендке бөліп көрсету қажет.

2018-2019 жылдары Атырау облысындағы «Ғылыми бастамаларды қолдау орталығы» қоғамдық қорымен және

«Теңізшевройл» компаниясымен бірлесіп SWAPTEL ғылыми-зерттеу зертханасының жобасы 86 млн. теңгеге жүзеге асырылуда. Осы зертхананы аккредитациялау бойынша жұмыстар жүргізілуде.

Әр түрлі зерттеулерге балама көздерден қаржыландыруды тарту үшін цифрлы зертхана ашып, ENTLAB-энтомологиялық зертханалық жобаны іске асыру, химиялық технология зертханасын құру, кореялық ғылыми институттармен бірге су мен балықты зерттеу орталығын ашу, жаңа педагогикалық ғылыми-зерттеу зертханаларын жаңарту және құру қажет, әлеуметтанулық зерттеулер ғылыми орталықтың қызмет аясын көнектізу.

3) Университеттің сандық әкожүйесінің төмөн деңгейі.

Адамдардың қоршаған ортамен қарым-қатынасының қазіргі заманы проблемаларын барлық адамдардың экологиялық дүниетанымын қалыптастыру, олардың экологиялық мәдениетін жоғарылату жағдайындаған шешүге болады.

Университетте оқытушыларға қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып оқытын студенттер үшін онлайн-диалогтық сабактар өткізуге, ЖАОК арқылы біліктілікті арттыру курсарынан өтуге мүмкіндік беретін мамандандырылған тьюторлық сынып бар.

Сондай-ақ университетте е-сабак кестесі, е-журнал және білім алушыларды е-тіркеу жүйесі, "Платонус" платформасының құрамдас бөлігі болып табылатын электрондық құжат айналымы жүйесі жұмыс істейді. Сонымен бірге пайдаланылатын электрондық құжат айналымы жүйесінің функционалдығын дамыту және көнектілігі бар.

4) Профессорлық-оқытушылық құрамның сапа көрсеткіштерінің нормативтік талаптарға және жоғары және оқу орнынан кейінгі білім берудегі жаңа тенденцияларға сәйкес келмеуі.

Штаттық оқытушылар құрамы 441 адамды құрайды, ғылыми дәреже 33% құрайды (республика - 48%, нормативтік талап - 40%). 2017-2018, 2018-2019 оқу жылдарында ПОҚ орташа жасы 47 жасты, 2019-2020 жылдары - 45 жасты құрады.

Атырау облысында орыс сыныптары үшін білікті мұғалімдер жетіспейді. Жаратылыстану пәндерін оқытуда білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасын іске асырмау қаупін туғызатын, профессорлық-оқытушылық құрамның академиялық үтқырлығын жүзеге асыру, жоғары сапалы ғылыми зерттеулер жүргізу және озық халықаралық тәжірибелі пайдалану қаупін тудыратын, оқытушылар құрамының тілдік дағдыларының жетіспеушілігі маңызды проблема болып табылады. Ол үшін әлемнің жетекші педагогикалық университеттерімен және ғылыми-педагогикалық орталықтарымен тығыз серіктестік (өзара тиімді) байланыс орнату қажет.

2.2. Ұжымның инновациялық әлеуетін бағалау

Университет ғалымдары 2017-2019 жж. құқықтық қорғаудың 44 құжаты алынды, мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде 57 монография жарық көрді, университет жүзеге асыратын 21 ғылыми жоба (3 - ГҚ, 18 - бастамашыл) «Ұлттық ғылыми және техникалық ақпарат орталығы» АҚ-да тіркелді.

2019 жылы профессорлық-оқытушылық құрамның ғылыми кадрлар құрамы 56,6% жетті, бұл алдыңғы жылдармен салыстырғанда 6%-ға көп.

Мақсатты оқыту аясында жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламалары бойынша оқыту жалғасуда. 2018 жылы мақсатты және мемлекеттік грант бойынша 14 докторант, 2019 жылы – 1 докторант, 2020 жылы – 4 докторант оқуға түсті. "ЖОО үздік оқытушысы" атағы 2017 жылы – 4, 2018 жылы – 5, 2019 жылы – 7 оқытушыға берілді.

Университет халықаралық, ұлттық және аймақтық көсіптік одақтарға, қауымдастықтарға қатысады, мысалы, Каспий жағалаусы елдерінің мемлекеттік университеттерінің қауымдастырымен 1996 жылдан бастап жұмыс істейді. Әр түрлі халықаралық бағдарламалар бойынша 2 ғылыми жоба жүзеге асырылуда. Зерттеу жұмыстары 6 факультеттің 27 кафедрасында жүзеге асырылатындығына қоса, университет құрылымында 11 мамандандырылған ғылыми бөлімдер бар, олардың ішінде: 1 - Қазақстан халқы Ассамблеясы институты; ғылыми-зерттеу орталығы - 6; ғылыми-зерттеу зертханасы – 2, жобалық офис - 2. Алдағы уақытта университеттің ғылыми қызметін күшету, кадрлық әлеуетті арттыру үшін құрылымдық бөлімшелерді оңтайландыру жоспарлануда.

Жастардың бизнес-инкубаторы және "ISPACE" коворкинг - орталығы жұмыс істейді, ол бизнес-идеяларды акселерациялау арқылы стартаптарға кешенді қолдау көрсету бойынша жұмыс жүргізеді.

Ғылыми-зерттеу қызметін дамыту аясында университет Ресей, Иран, Әзіrbайжан, АҚШ, Ұлыбритания және Турция университеттері мен ғылыми-зерттеу үйимдарымен тығыз байланыста. Иран Республикасы Гилан университетінің ғылыми-зерттеу орталығымен (ағынды суларды тазарту, ауылшаруашылық өндіріс қалдықтарын қайта өндеу), Нижний Новгород каласындағы математика және қолданбалы технологиялар ғылыми-зерттеу институтымен, РГА А.В.Топчиев атындағы мұнай-химиялық синтез институтымен (жаңа нанокомпозициялық материалдар), Б.Городовиков атындағы Қалмақ мемлекеттік университетімен, Астрахань мемлекеттік университетімен (журналистика, дene шынықтыруды оқыту әдістері) жұмыс үйимдастырылған.

2.3. Еңбек нарығының кадрларға қажеттіліктер тенденциясының болжамы

"Еңбек ресурстарын дамыту орталығы" АҚ болжамдау департаментінің деректері бойынша алдағы үш жылда өнір экономикасында жұмыспен қамтылғандар саны 303,4 мың адамға дейін артады деп күтілуде, олардың 33%-ы нақты секторда, ал 67%-ы қызмет көрсету саласында жұмыс істейді.

1) Мұғалімдерге тұрақты сұраныс

2019 жылды университет Атырау облысында мұғалімдерді даярлаудың 2019-2021 жылдарға арналған бағдарламасын әзірлеп, жүзеге асыра бастады. Атырау облысының мектептерге және мектепке дейінгі ұйымдарға мұғалімдерге сұранысы 2020 жылды 528 адамды құрайды, ал 2021 жылды тағы 260 адамға артты.

2019-2021 жылдары Атырау облысының халқы 627 мыңнан 651 мың адамға дейін өседі деп күтілуде, оның ішінде еңбекке қабілетті жастағы адамдар 2021 жылды 383 мың адамға жетеді. Мектепке дейінгі, мектеп жасындағы балалар санының жыл сайынғы өсуі 2000 адамға жетеді.

2) Атырау облысындағы жұмыс күшіне деген сұранысқа әсер ететін жобалар:

- «Тенгизшевройл» III мемлекеттік зауытының құрылышы 2021 жылға жоспарланған, химия және химиялық технологиялар, физика, тіршілік қауіпсіздігі, экология, IT және басқа салалардағы мамандарға сұранысты арттырады;

- Атырау облысының Мақат ауданында жоспарланған көлік-логистикалық орталық стандарттау және сертификаттау саласындағы мамандарға сұранысты арттырады;

- Бірыңғай ұлттық денсаулық сақтау жүйесін енгізу IT мамандарына сұранысты арттырады;

- «LUMPAN CASPIAN PHARMACEUTICALS» ЖШС фармацевтикалық өндіріс зауытын пайдалануға беру химиктерге, биологтарға, биотехнологтарға, стандарттау және сертификаттау бойынша мамандарға сұранысты арттырады.

3) ауылшаруашылық мамандарын даярлауға сұраныстың азаюы

2021 жылға қарай ауыл шаруашылығында жұмыс істейтіндер санының 7500-ден 7000-ға, ал сумен жабдықтау саласында 2500-ден 2400-ге дейін 2021 жылға қарай қысқаруы күтілуде.

4) 2022 жылға қарай Атырау облысында жоғары білікті мамандар санының 4,7% - га өсуі болжанады

Еңбекке сұраныс құрылымының өзгеруіне байланысты, сол кезеңге талап етілетін қызметкерлер саны 14 107 адамды құрайды, оның ішінде:

- есеп айырысу және есептеу операцияларымен айналысатын қызметкерлер - 1 102;
- азаматтар мен мұлікті қорғау қызметтерінің қызметкерлері - 1007;
- физикалық және инженерлік жұмыстардың әдістері - 739;
- орташа әкімшілік-басқарушылық персонал - 623;
- орта мектеп мұғалімдері - 610.

Сонымен қатар, есептеулер бойынша, кәсіби және ғылыми қызметпен айналысатындар саны 1000 адамға артады, ал жұмыссыздар және қайта даярлауды қажет ететін жұмысшылар саны 2,3 мың адамды құрайды.

3. КӨРІНІСІ

Студенттердің, ПОҚ, бизнес-әріптердердің батыс өніріндегі Қазақстан экономикасының дамуына жәрдемдесетін инновациялық идеяларын жүзеге асыруға арналған, ғылым мен білім кеңістігінде мойындалған алаң.

4. МИССИЯСЫ

Инновациялық білім берудегі, экологиялық мәдениеттің озық тәжірибесін құру тұрғысынан республикада жетекші орынға ие бола алатын, ғылым және білім саласындағы Атырау облысының зияткерлік капиталын қалыптастыру.

5. УНИВЕРСИТЕТТИ ДАМЫТУДЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

Университеттің потенциалын талдау, студенттер мен оқытушылардың қатысымен ұйымдастырылған стратегиялық сессиялар, сонымен қатар университет қол жеткізген ғылыми нәтижелер деңгейі университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының ғылыми-әдістемелік құзыреттерінде кейбір проблемалардың бар екендігін көрсетеді. **Кадрлық әлеуметтік жоғарылату** - жалпы университеттің одан әрі дамуының, бағдарламаның мақсаттарына жетудің және атап айтқанда міндеттерді іске асырудың негізгі көзі. Мұғалімнің білімі саласындағы ғылыми зерттеулерді үлғайту арқылы оқыту деңгейінің жоғарылауына қол жеткізуге болады, ал іскери серіктестермен өзара әрекеттесуді қүшайту арқылы жаңа ғылыми-зерттеу ортасын құруға болады.

Қолайлы әлеуметтік атмосфераның маңызды элементі және ұжым алдында тұрған міндеттерді іске асырудың стратегиялық құралы университеттегі корпоративті мәдениетті сақтау болуы керек. **Тиімділік имиджін қалыптастыру** университеттің стратегиялық бағыты болып табылады. ЖОО-ның оң имиджін қалыптастыру және оны қолдау бәсекеге қабілеттілікті және оның келешектілігін қүшайтуге әсер етеді, стейкхолдерлерді тарта отырып, университеттің тартымдылығын арттыру және өнірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын қамтамасыз ететін ғылыми-білім беру орталығы ретінде университеттің оң қоғамдық беделін нығайту мақсатында ЖОО-дағы білім мен ғылымның даму деңгейін күәландырады. Көсіптік бағдар беру жұмысына көзқарас қайта қаралады, ЖОО ПОҚ-ның бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін жағдайлар жасалады.

Ұйымдастырушылық және әкімшілік ортаны қайта құру, университеттегі шешім қабылдау жүйесі одан әрі **инфрақұрылымды дамытуды** талап етеді. Эко-кампустың дамуы университеттің сандық ортасын жақсартуға, оқу-зертханалық базаны жақсартуға қаржы бөлуге мүмкіндік береді. Ашықтық қағидаты бойынша ЖОО-ның білім беру ортасын жаңарту ЖОО-да парасаттылық алаңын қалыптастыруға ықпал етеді.

6. ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ МАҚСАТЫНА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ ЖОЛДАРЫ

- *Басқару әдістері:*

өзгерістерді басқару
тәуекел-менеджмент
қаржылық кірісті өртараптандыру
талант-менеджмент

- *Қагидалар:*

сабақтастық
ашықтық
беделділік

- *Процессті басқару:*

өзара байланысты 6 жобаны іске асыру, ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыру, қауіптерді азайту арқылы негізгі стратегиялық бағыттарды іске асыру.

1 жоба. Мұғалімнің білімін жетілдіру: педагогикалық зерттеулер, зертханалық база, интернационализация

Жобаның негізгі идеясы мен мақсаты - Ү және Z үрпақтарының (мүмкін а) өкілдерінің ерекшеліктерін ескере отырып, болашақ мұғалімдерді даярлауға бағытталған мұғалімдердің білімін дамыту бағдарламасын өзірлеу және жүзеге асыру.

Білім сапасына қанағаттанбау Ү және Z үрпақтарының шетелге оқуға кетуіне әкелуі мүмкін. Білім беру сапасын жақсарту үшін студенттер мен мектеп оқушыларын бірлескен құру қағидаттарын қолдана отырып, инновациялық тәсілдерді (технологиялар мен білім беру бағдарламаларын) қолдана отырып, тартудың жаңа құралдарын (бірлескен орта, топтық жұмыс, жауапкершілікті беру) құру қажет. Білім беру бағдарламаларының мазмұны VUCA тұрғысынан анықталуы керек: *Volatility - тұрақсыздық, Uncertainty - белгісіздік, Complexity - күрделілік және Ambiguity – сәйкессіздік.*

Білім беру саласындағы ғылым терең әмпирикалық зерттеулерді қажет етеді, яғни тәжірибеге негізделген. Осыған байланысты ғылыми зерттеулерді басқаруға деген көзқарастар, олардың мазмұны, әдістемесі мен этикасы сөзсіз өзгереді.

Докторантуралы ашу:

- педагогикалық және гуманитарлық бағыт бойынша.

Педагогикалық зерттеулер:

- Кембридж университетінің SUPER (School University Partnership in Educational Research) бағдарламасымен ұқсастық бойынша әмпирикалық зерттеулерді жүргізу тетігін жасау;
- мектеп мұғалімдерінің қатысуымен ғылыми-зерттеу топтарын құру (қолданбалы зерттеулерге қатысуға және оның нәтижелерін әрі қарай іске асыруға);
- зерттеу этика жөніндегі Комитет құру;
- зерттеушілердің Collaborative Institutional Training Initiative (CITI) тестінен өту.

Зертханалық база:

- педагогикалық шеберлік орталығын құру;
- аралас оқу зертханасын құру;
- орта білімнің жаңартылған мазмұнына сәйкес оқу-зертханалық базаны жаңарту;
- зертханалық жабдықты сертификаттау.

ББ интернационализациясы:

- аймақтық және халықаралық контекстті ескере отырып, біріккен ББ жүзеге асыру;
- профессорлық-оқытушылық құрамның академиялық үтқырлығын арттыру, оның ішінде жаһандану және толық белгісіздік жағдайында білім беру бағдарламаларында жұмыс қабілеттіліктері мен біліктіліктерін дамыту бойынша шетелдік тағылымдамалар;
- болашақ мұғалімдердің көптілді дайындығын дамыту.

2-жоба. Ғылым және бизнестің интеграциясы

Жобаның негізгі идеясы - бизнес-қауымдастықтың қажеттіліктерін зерттеу және «білім-ғылым-бизнес» интеграциясы арқылы жаңа ғылыми жобаларды жүзеге асыру.

Ғылыми базалармен танысу, жүйелі жұмыс істеу және ағылшын тілін білу педагогтарға шетелдік ғалымдардың практикасымен және ғылыми мақалалар жазу принциптерімен танысуға мүмкіндік береді (зерттеудің валидті әдістерімен танысу; SPSS (Statistical Package of the Social Science) бағдарламаларын пайдалана отырып, әдіснамалық сауалнамаларды математикалық өндеу - әлеуметтік ғылымдарға арналған статистикалық пакет, дәйексөз алу мәдениеті және т.б.). Шетелдік тәжірибелі зерттей отырып, оқытушылар тұластай алғанда Қазақстан ғалымдардың Хирш индексін арттыра алады.

ПОҚ-ның зерттеу қызметін жандандыруға ынтасын арттыру үшін KPI есепке алушың жаңа құралдарын зерделеп, енгізу қажет. Ғаламдық тенденциялар жағдайында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу, оның ішінде коммерциялық шешімдерге емес, қоғамның

барынша қатыстырылуымен әлеуметтік міндептерді шешуге баса назар аудару.

Жобаның мақсаты - университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының орташа жалақысын Атырау облысының орташа жалақысының деңгейіне дейін арттыру.

Осы мақсатта:

- бірлескен ғылыми-зерттеу жобаларын жүргізу, соның ішінде профессор-оқытушылар құрамының халықаралық зерттеулерге қатысуы;
- аймақтық инновацияға деген сұранысты зерттеу үшін жобалық кеңсе құру;
- постдокторантурда бағдарламасын ашу;
- ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобаларды қаржыландыруға арналған университетішілік конкурсты іске асыру;
- ғылыми қызмет нәтижелерін коммерциализациялау және іске асыру үшін университеттің кәсіпкер ғалымдарын қолдау жүйесін өзірлеу және енгізу.

3-жоба. Контенттік цифрландыру: заманауи IT технологиялар негізінде бизнес-бағдарланған оқыту ортасын қалыптастыру

Жобаның басты идеясы - университеттің оқу процесінде жобалық жетекші аралас оқытуды дамыту және енгізу. Жоба бірегей, өйткені pupil based learning (PBL), blended learning (BL) отандық жоғары білім беру жүйесінде дамымаған, дегенмен кәсіпкерлік университеттерін дамыту үшін алғышарттар бар, сонымен қатар жаппай ашық онлайн курстарын (MOOCs) қолдана отырып бакалаврларды даярлау мазмұнын байыту үшін.

Болашақ бакалаврларды даярлаудың мазмұнын байыту үшін білім беру онлайн көздерін пайдаланған жөн (мысалы, <https://itslearning.com/global/>, <https://www.futurelearn.com/>, <http://moocs.kz/>, т.б.).

«Слоун» (The Sloan Consortium) консорциумның мәліметтері бойынша американдық студенттердің 60%-дан астамы аралас оқыту (BL) әдеттегіден гөрі тиімді деп санайды. Мұндай зерттеулер біздің елде жүргізілмейді. Аралас оқытудың артықшылығы - оның жоғары технологиялылығы, студенттерге деген қызығушылығы, жоғары өнімділік, сонымен бірге ол аз шығындарға ие

Жобаның мақсаты - университеттің BL- ортасын құру.

Білім беру ортасын кеңейте отырып, ҚР МЖМБС нормативтік талаптарын ескере отырып, университеттердің профессорлық-

оқытушылық құрамы арасында әлеуметтік талдау жүргізу арқылы келесі нәтижелер күтіледі:

- университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының педагогикалық инновацияларды үнемі зерттеуге деген ынталын арттыру;
- тиісті жаппай ашиқ онлайн курсарына сәйкес университет порталында «ақылды» парақ құру;
- жаппай ашиқ онлайн курсар, қашықтықтан оқыту технологиялары курсарын оқу жоспарына қосу;
- формалды емес білім беру қызметтерін көңейту.

4-жоба. Инфрақұрылымды цифрландыру: ашиқ ақпараттық білім беру ортасын құру

Жобаның негізгі идеясы - сыйбайлас жемқорлыққа қарсы иммунитеті жоғары білікті кадрларды даярлаудың ашиқ білім беру ортасын іс жүзінде жүзеге асыру.

Әлеуметтік-экономикалық және рухани прогресске кедергі келтіретін құбылыс ретінде сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қурестің тұрақты мәдениетін қалыптастырған жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау білім мазмұнын ғана емес, сонымен қатар білім беру ортасының құрылымын да қайта қарастыруды талап етеді. Осы миссия негізінде біз жобаның мақсатын тұжырымдай аламыз: құрметті дүниетанымды, тұлғаның берік моральдық негіздерін, азаматтық ұстанымды және бакалаврлар мен магистрлерді дайындаудың академиялық процестеріне қатысушылардың барлығының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқын қалыптастыруға ықпал ететін университеттің білім беру ортасын құру.

Күтілеттің нәтижелер:

- студенттерді визуалды биометриялық мәліметтер арқылы тану және электронды журналға ауыстыру мүмкіндігі бар университеттің білім беру порталын көңейту;
- профессорлық-оқытушылық құрам мен профессорлық-оқытушылық құрамның жұмыс уақытын визуалды түрде жазу мүмкіндігі бар университет порталын көңейту;
- Университеттің, студенттердің және оқытушылардың нақты уақыт жағдайын және академиялық қызметінің ашықтығын көрсететін білім беру процесін басқарудың IT ортасын құру;
- жағдайлық орталық құру.

Жобаның нәтижесі университетте оқыту және бағалау және университеттердің «Вебометрикс» (Webometrics) веб-сайттарының рейтингінде орналастыру үшін ашиқ IT-орта құрылады.

5-жоба. Прагматизм: эко-кампустың дамуы

Жеке қаланың, аймақтың немесе бүкіл мемлекеттің тұрақты дамуы экономикалық өсуді қамтамасыз ететін, қоршаған ортаға экологиялық ауыртпалықты төмендететін және болашақ үрпаққа зиян тигізбестен қоғам қажеттіліктерін қанағаттандыратын дамуды білдіреді. Атырау облысы Қазақстандағы экологиялық апат аймақтары мен аймақтары арасында ерекше орын алады. Мұндағы экологиялық жағдай табиғи және антропогендік факторлардың әсерінен қалыптасуда, олардың ең маңыздылары Каспий теңізі деңгейінің өзгеруі, радиациялық ластану және мұнай-газ кешенінің қарқынды дамуы.

Экологиялық менеджмент қағидаттарын іске асыру Х.Досмұхамедов атындағы АУ стратегиясының маңызды бағыттарының бірі болып табылады. Барлық білім беру бағдарламаларында салалар бойынша экологиялық проблемаларды шешуге бағытталған пәндер енгізілген.

Жобаның мақсаты келесі міндеттерді шешу арқылы университеттің эко-кампусын одан әрі дамыту болып табылады:

- қағаз және басқа да баспа материалдарын сатып алууды үнемдеу үшін электрондық құжат айналымы жүйесін енгізу;
- студенттердің экологиялық өмір салтын ұстануы үшін университеттің экологиялық ортасын құру;
- тұрмыстық қалдықтарды қайта өндертін шағын шеберхананы құру және құру мүмкіндігін зерттеу;
- университет қажеттілігі үшін суды қайта пайдалану үшін көріз тазарту қондырғысын сатып алу.

6-жоба. Студенттерге қызмет көрсету және көрі байланыс

2019 жылы «Жастар жылы» деп жариялай отырып, Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаев жастардың барлық санаттарын қолдау жөніндегі барлық шараларды қамтитын кең лифтілер алаңын құру қажеттігін атап өтті. Бұл жобаның негізгі идеясы студенттерге көмектесу және оларды одан әрі жақсартуға ынталандыру.

Университеттегі студенттермен жұмыс оқу процесіне кіріктірілген үш бағытқа сәйкес жүзеге асырылады: жеке, тұлғаға бағытталған тәрбие жұмысы; ұжымдық қызметтің нысандары; бұқаралық іс-шаралар, студенттік өзін-өзі басқару жүйесі.

Университеттің әлеуметтік саясаты студенттердің интеллектуалдық және физикалық дамуы үшін қолайлы жағдай жасауға, он жастар бастамасын қолдауға және ынталандыруға бағытталған. Студенттер үшін академиялық үтқырлық, бірлескен

жобаларды жүзеге асыру үшін барлық қызметтер мен инфрақұрылым жинақталған тиімді бірлескен ортандың болуы маңызды болып табылады.

Жобаның мақсаты - аймақтың мәдениеті мен экономикасының дамуына үлес қоса алатын жас зиялыштарды тәрбиелеу.

Қазіргі жастарды ынталандырудың талаптары мен әдістерін зерделеу барысында келесі нәтижелерге қол жеткізілді:

- студенттердің ресурстық орталығының қызметін көңейту;
- Х.Досмұхамедов атындағы АУ түлектерінің қауымдастығын құру;
- студенттердің басқару процестеріне қатысуын көңейту.

7. ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫН ОРЫНДАУДАН КҮТИЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР

7.1 Қазақстандағы жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесіндегі ашықтығы

Сыбайлас жемқорлық мінез-құлышың пен ойлаудың кез келген көріністерін ескертеттің университеттің жаңа академиялық ортасы құрылатын болады; қалыптасқан ашық білім беру ортасы оқытудың қазақстандық үлгісін дамытуға айтарлықтай үлес қосады.

7.2 Академиялық саясат

Білім және ғылым саласындағы орнықты даму шеңберінде қолданыстағы білім беру бағдарламаларын үнемі талдау, ішкі және жаһандық әлеуметтік-экономикалық қателіктерді, сондай-ақ заманауи еңбек ресурстарына және Қазақстанның батыс өнірінде неғұрлым сұранысқа ие мамандықтарына даму үрдістерін ескере отыра жаңа білім беру бағдарламаларын өзірлеу; перифериялық құрылымдардың қосарлы құрылымын қалыптастыру (дәстүрлі блоктар жобаны жүзеге асыру үшін матрициалық құрылымға айналады).

7.3 Инновациялық әлеуетті дамыту және оның жетістіктері

Бастамалар, инновациялар мен көшбасшылықты әлеуметтік (ұйымдастырушылық) дамыту; инновациялық және кәсіпкерлік ойлау қабілеті жоғары көсіби басшыларды, педагогтарды жұмысқа тарту және даярлау; жас және талантты мамандарға, педагогтарға, ғалымдарға қолдау көрсету.

7.4 Ғылыми және технологиялық әзірлемелерді коммерциализациялау

Жалпы кірістің орташа жылдық өсуі кемінде 5% болуы керек:

- бюджеттік қаржыландыру;
- жеке көздер (шағын, орта және ірі бизнес компанияларымен өзара тиімді серіктестікті дамыту);
- университеттің кірісі (жарнадан түсетін табыс (эндумент), кәсіпкерлік кірістер, университетті әрі қарай патенттеу үшін қолданбалы ғылыми-зерттеу бастамаларын қолдау).

Өнірлік аспект: орыс сыныптары үшін мұғалімдерді даярлаудың көптілді білім беру бағдарламаларын арттыру, мұнай-газ саласы үшін IT-мамандарды арнайы даярлау, үздіксіз білім беру және қайта даярлау курстарын өткізу (салықтық сауаттылық, бағдарламалық және жобалық менеджмент, инклузивті білім және т.б.).

Ғылыми басымдықтары: экологиялық және ауыл шаруашылық мәселелерін шешу және қазіргі кезеңдегі жай-күйі, құрамы мен проблемаларын анықтау үшін жергілікті топырақ, су және

өсімдік ресурстарын зерттеу; ҰБТ-ның тәмен көрсеткішін арттыру үшін Атырау облысының оқушылары мен мұғалімдерінің әдістемелік және психологиялық аспектілерін зерттеу; туризмді дамыту үшін аймақтың археологиялық және тарихи орындарын зерттеу; өнірдің әлеуметтік-экономикалық және саяси мәселелерін анықтауға бағытталған әлеуметтік зерттеулер және т.б.